

Kuinka suomalaisyrityksissä ja -organisaatioissa panostetaan digitaalisen työn välineisiin ja uusiin työnteon käytäntöihin?

Johdanto

Tiesitkö, että Suomessa jo kolmannes työssäkäyvistä tekee suurimman osan työstään digitaalisesti? Digitaalinen työ on lisääntynyt merkittävästi erityisesti viimeisten vuosien aikana, joten me Elisalla halusimme selvittää, **kuinka suomalaisyritykset ja -organisaatiot panostavat digitaalisen työn välineisiin ja uusiin työnteon käytäntöihin.**

Tutustu tähän raporttiin, jos haluat tietää vastauksen mm. näihin kysymyksiin:

- Miten eri toimialoilla on panostettu digitaalisen työpaikan välineisiin, käytäntöihin ja ohjeistuksiin?
- Millaisia muutoksia fyysisiin toimitiloihin suunnitellaan ja toivotaan?
- Miltä hybridityön tulevaisuus näyttää?
- Kuinka digityötä valvotaan teknisesti ja miten työntekijät siihen suhtautuvat?
- Kuinka pitkällä suomalaiset organisaatiot ovat tekoälyn hyödyntämisessä?
- Kuinka panostukset digitaaliseen työpaikkaan heijastuvat työntekijöihin?
- Kuinka suomalaiset työnantajat voisivat parantaa digitaalisia työpaikkoja?

Mikä tärkeintä, vertaamme tutkimuksessa työnantajien ja -tekijöiden näkemyksiä digitaalisesta työpaikasta. Saat siis katsauksen suomalaisille digitaalisille työpaikoille – sekä niiden tulevaisuuteen.

Mikä on digitaalinen työpaikka ja voiko siellä työskennellä hybridinä?

Digitaalinen työpaikka on virtuaalinen vastinpari fyysiselle työpaikalle. Termiä käytetään, kun ainakin osa työstä tehdään digitaalisissa palveluissa sijaitsevan tiedon ja yhteistyösovellusten äärellä. Hybridityössä taas voidaan yhdistää etätyötä ja toimipaikalla tehtävää lähityötä. Digitaalista työtä voi siis tehdä hybridinä ja etänä.

Sisällysluettelo

Johdanto

Tutkimuksen tulokset

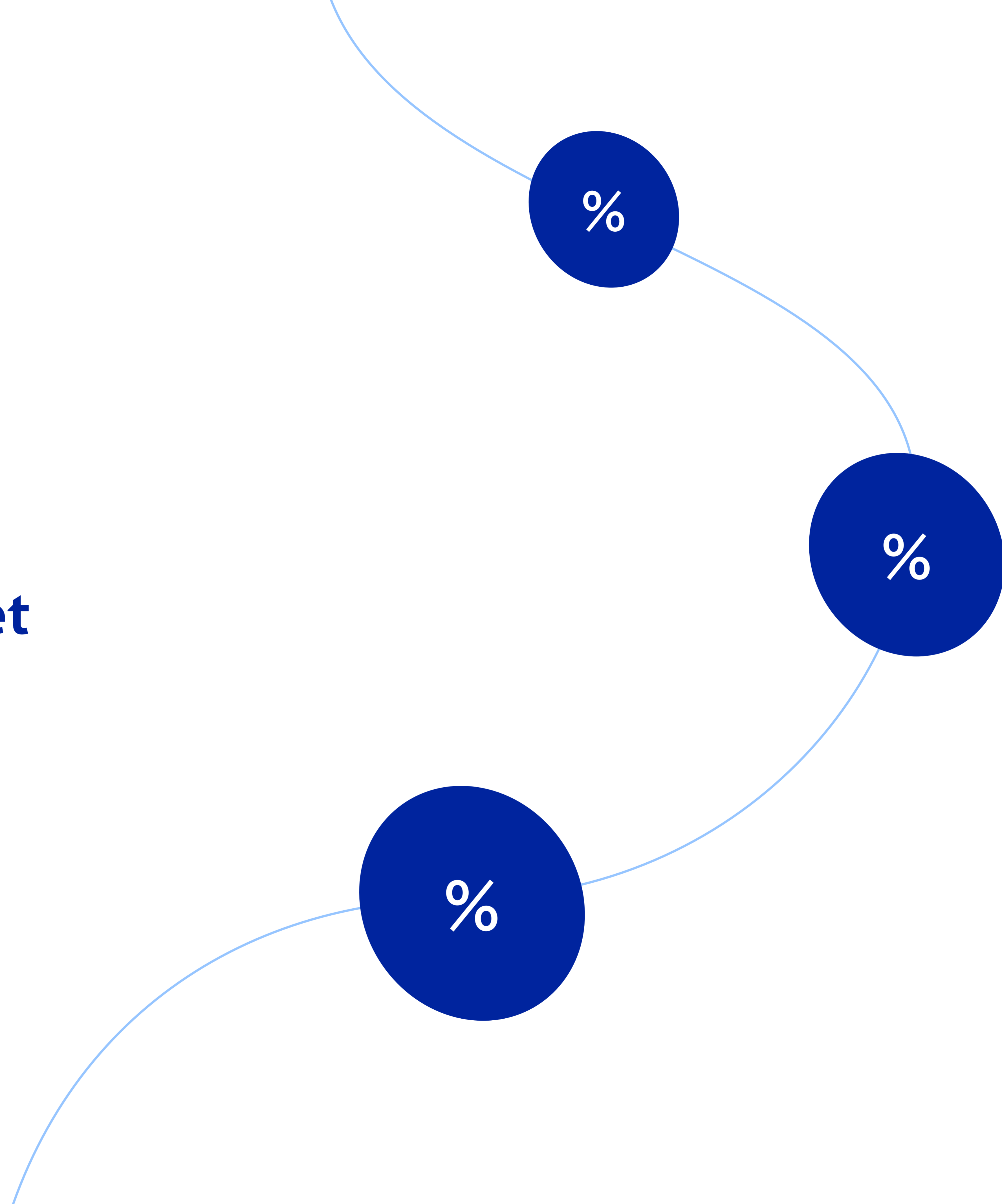
1. Digitaalisen työn osuus Suomessa
2. Etätyö nyt ja jatkossa
3. Työvälineistä toimitiloihin ja koulutukseen
4. Digitaalisen työn valvonta
5. Tekoälyn hyödyntäminen työssä
6. Digitaalisten työpaikkojen kehittymismahdollisuudet

Liitteet

Lisätietoja

Tutkimuksen tulokset

1. Digitaalisen työn osuus Suomessa: **Kolmannes työssäkävivistä tekee suurimman osan työstään digitaalisesti**

Digitaalisen työn osuus on kasvanut Suomessa merkittävästi viimeisten kahden vuoden aikana: joka viidennellä ja yli puolella vastaajista se on kasvanut ainakin jonkin verran.

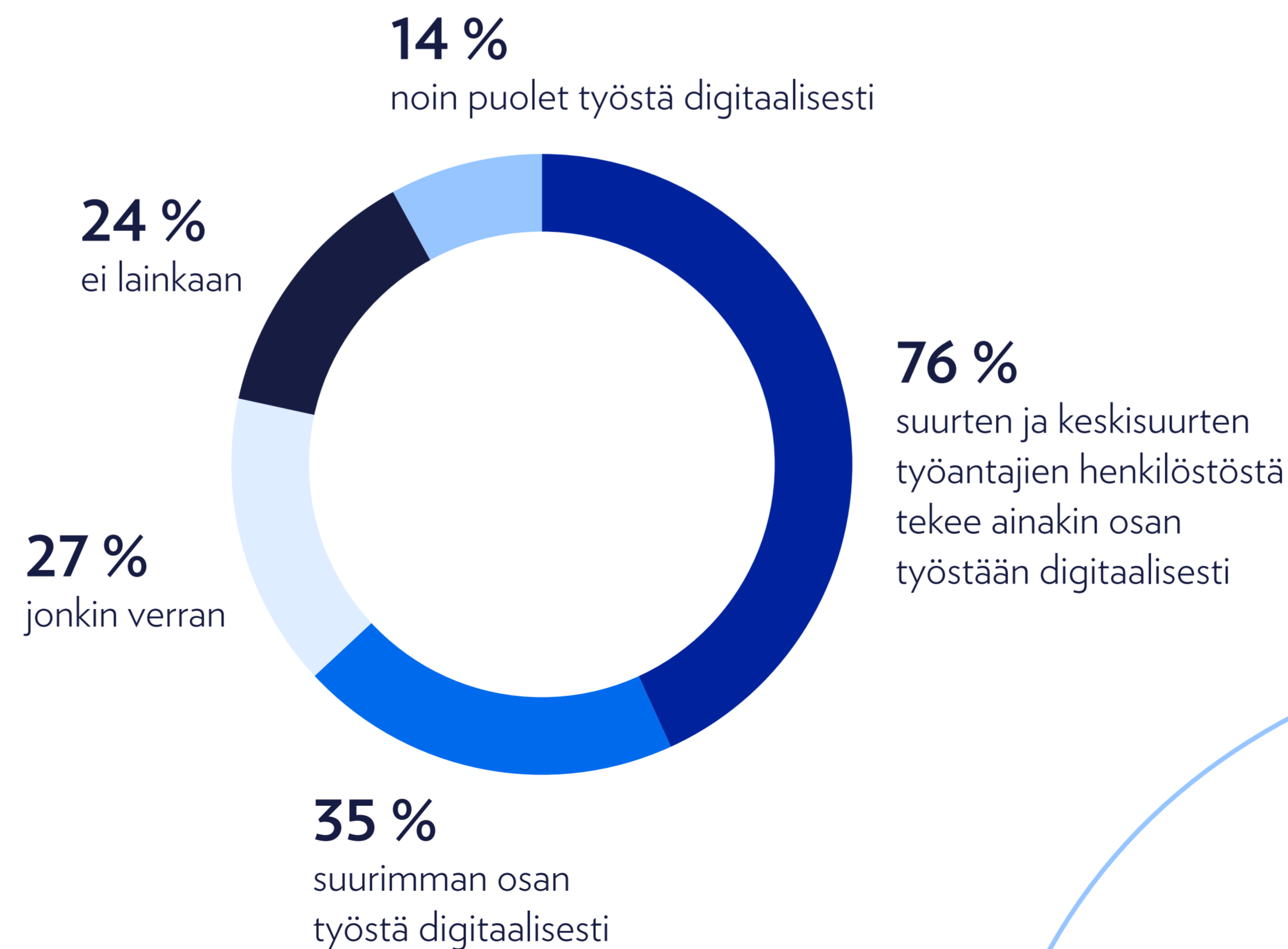
Tutkimuksemme mukaan jo 76 % suomalaisista työssäkävivistä tekee digitaalista työtä. Kolmannes tekee pääosin digityötä ja useimpien asiantuntija- ja toimistotyötä tekevien työ onkin nykyään digitaalista.

Huomionarvoista kuitenkin on, että muissa tehtävissä vain 9 % tekee työtään pääosin digitaalisesti.

Digimuutos on koskettanut merkittävimmin henkilöitä, jotka palvelevat asiakkaita tietyssä toimipisteessä, kuten sairaalassa tai kaupassa. Heistä 69 % vastasivat digitaalisen työn osuuden lisääntyneen työssään viimeisen kahden vuoden aikana joko jonkin verran tai merkittävästi.

Muutos ei synny ilman kasvukipuja. Tutkimuksemme mukaan digitaalisen muutoksen vauhti kuormittaa joka toista terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä julkishallinnossa digitöitä tekevää henkilöä.

Digitaalisuus on vahvasti läninä

Työtehtävien digitalisoinnista on hyötyä

70-78 %

työnantajista arvioi, että työtehtävien digitalisoinnin ja hybridityön myötä työtyytyväisyys, työhyvinvointi ja työn tehokkuus ovat parantuneet

Digitaalinen työ kasvaa erityisesti muissa kuin tietotöissä

64 %

palvelu-, kenttä- tai tuotantotöissä työskentelevistä sanovat digitaalisen työn lisääntyneen viimeisen kahden vuoden aikana

2. Etätyö nyt ja jatkossa: Digitaalisessa työssä arvostetaan eniten mahdollisuutta tehdä töitä etänä

Digitaalinen työ tai hybridityö merkitsee monelle aiempaa suurempaa autonomiaa ja joustavuutta. Kuten arvata saattaa, työn luonne määrittää pitkälti sen, voiko työtä tehdä etänä.

Vaikka etätyömahdollisuutta arvostetaan, mielenkiintoisena nostona tutkimuksemme kertoo, että joka kolmannella digityötä tekevällä ei ole lainkaan mahdollisuutta tai halua tehdä etätöitä. Viikoittainen etätyö onkin lähes yksinomaan asiantuntijoiden ja muiden toimistotyöläisten etuoikeus.

Digitaalisen työn tekijät ja johto ovat samoilla linjoilla etätyön jatkamisen suhteen. 88 % digityötä tekevästä työntekijöistä ja 90 % suurten ja keski suurten yritysten johtohenkilöistä uskovat, että etätyötä jatketaan entiseen tapaan tai sitä tehdään jopa nykyistä enemmän.

asiantuntija- ja
toimistotyössä
osuus on jopa

76 %

tuotanto ja tehdastyössä vain

6 %

50 %

kaikista digityötä tekevästä
tekevät etätöitä viikoittain

Vain
23 %

haluaisi työskennellä enemmän
toimipisteessä ja nähdä kollegoita

90 %

työnantajista sanoo, että etätöitä
jatketaan entiseen tapaan

3. Työvälineistä toimitiloihin ja koulutukseen: **Panostukset työsovelluksiin ja pilvipalveluihin saavat kiitosta**

Kun työnantajat panostavat digitaalisiin työvälineisiin, he tavoittelevat ensisijaisesti toimivaa yhteydenpitoa ja tiedonkulkua, sujuvaa yhteistyötä sekä työn tehostamista.

Vähintään kaksi kolmasosaa tutkimukseen osallistuneista työnantajien edustajista arvioikin, että panostusten ansiosta:

1. Digitaaliset työvälineet ovat aktiivisessa käytössä digitaalista työtä tekevissä tiimeissä
2. Tiedostojen jakaminen kollegoille on helppoa
3. Työsovelluksia voi käyttää paikasta riippumatta ja useilla eri laitteilla.

Työntekijöiden mielestä asiantuntija- ja toimistotyössä panostuksissa on onnistuttu, kun taas terveys- ja sosiaalityössä menestys on ollut heikompaa. Fyysisiin toimitiloihin toivotaan vielä muutoksia, jotka mahdollistaisivat toimivamman hybridityöskentelyn.

Työnantajat ovat panostaneet yleisesti etäyhteyksien tietoturvaan, monipaikkaisen työn sovelluksiin sekä mobiililiittymiin, joissa on nopea netti. Eniten työntekijät näkevät parantamisen varaa henkilöstölle tarjottavissa nettiliittymissä sekä yleisesti digitaalisen työn välineissä. Työnantajat taas uskovat, että henkilöstöä tulisi rohkaista enemmän hyödyntämään tekoälyä työkäytäntöjen kehittämiseksi.

Tarvetta koulutukselle olisi, sillä 59 % työnantajista näkee, että yrityksellä olisi digivalmiuksia vahvistavalle koulutukselle runsaasti kysyntää työpaikoilla. Työntekijät vahvistavat näkemyksen, sillä 70 % ilmoittaa olevansa kiinnostuneita tällaisista koulutuksista.

Lopuksi toivotaan myös yhteisiä pelisääntöjä. Joka toisella työpaikalla on yhdessä sovitut digitaalisen työpaikan pelisäännöt ja joka kolmannella työpaikalla koetaan, että sääntöjen laatimisessa olisi parantamisen varaa.

19 %

yrityksistä tarjoaa työntekijöille laajakaistaa kotiin

65 %

yrityksistä ei näe tarvetta tarjota laajakaistaa kotiin

16 %

yrityksistä näkee laajakaistojen tarjoamisessa parantamisen varaa

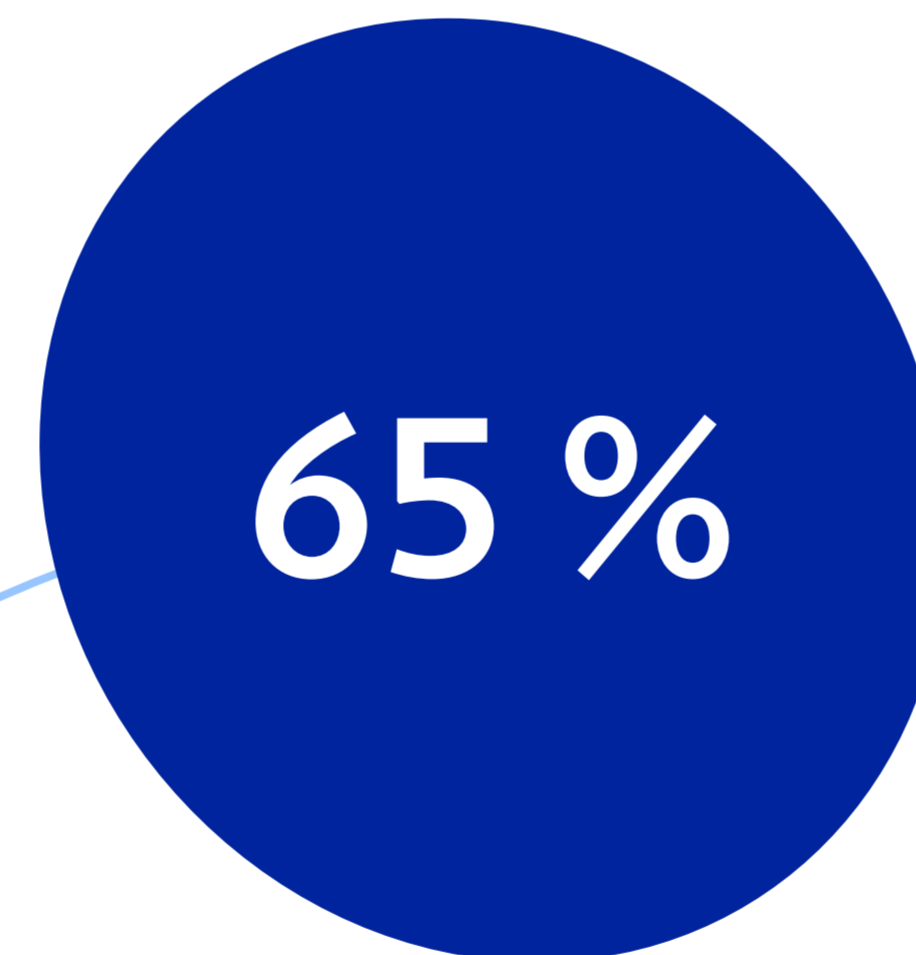
4. Digitaalisen työn valvonta:

Työnantajilla on parannettavaa digitaalisen työn seurantaan liittyvissä käytännöissä ja erityisesti näistä käytännöistä viestimisessä

Tutkimuksemme mukaan kolmannes työntekijöistä ja lähes puolet työnantajista arvioivat, että digitaalisen työn seurantaan liittyvissä käytännöissä on parantamisen varaa.

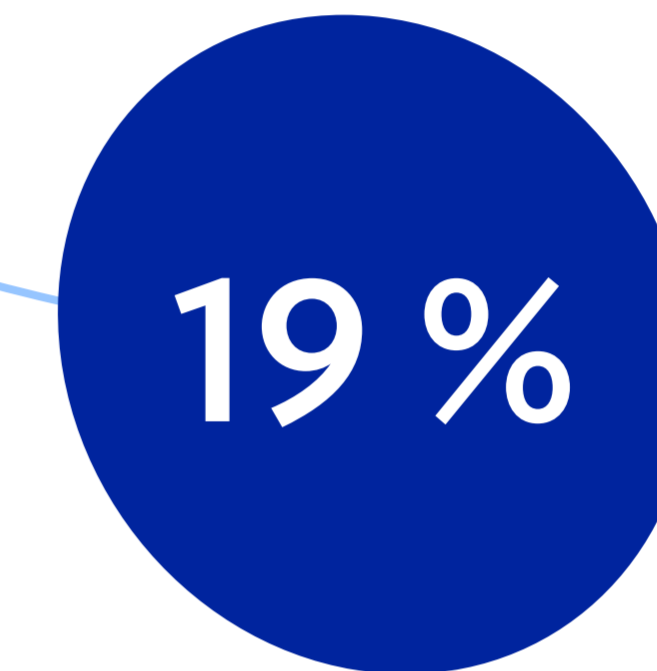
Neljännes työnantajista seuraa digitaalista työtä tekevien työaika järjestelmiin kirjautumisen yhteydessä. Neljässä prosentissa organisaatioista seurataan näytön tai näppäimistön käyttöä.

Lähes puolet työntekijöistä kokeekin ongelmallisena sen, ettei digitaalisen työn valvonnasta ole viestitty henkilöstölle riittävästi. Valvontaa ei pidetä yleisesti negatiivisena asiana, sillä kaksi kolmasosaa digitaalista työtä tekevistä suhtautuu työn valvontaan neutraalisti tai myönteisesti. Kielteisimmin valvontaan suhtautuvat luonnollisesti ne, joita ei valvota: kolmannes heistä kokee valvonnan kielteisenä.

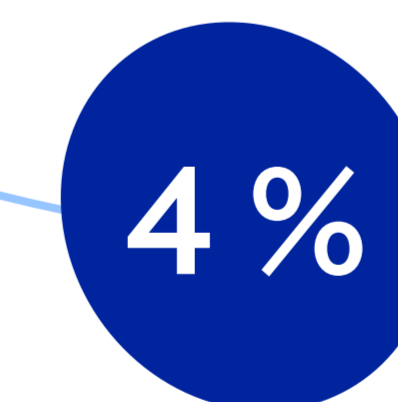

työnantajista arvioi, että seurantaan liittyvissä käytännöissä on parantamisen varaa

Digitaalisen työn tekninen valvonta on vielä harvinaista

työnantajista seuraa digitaalista työtä järjestelmiin kirjautumisen yhteydessä

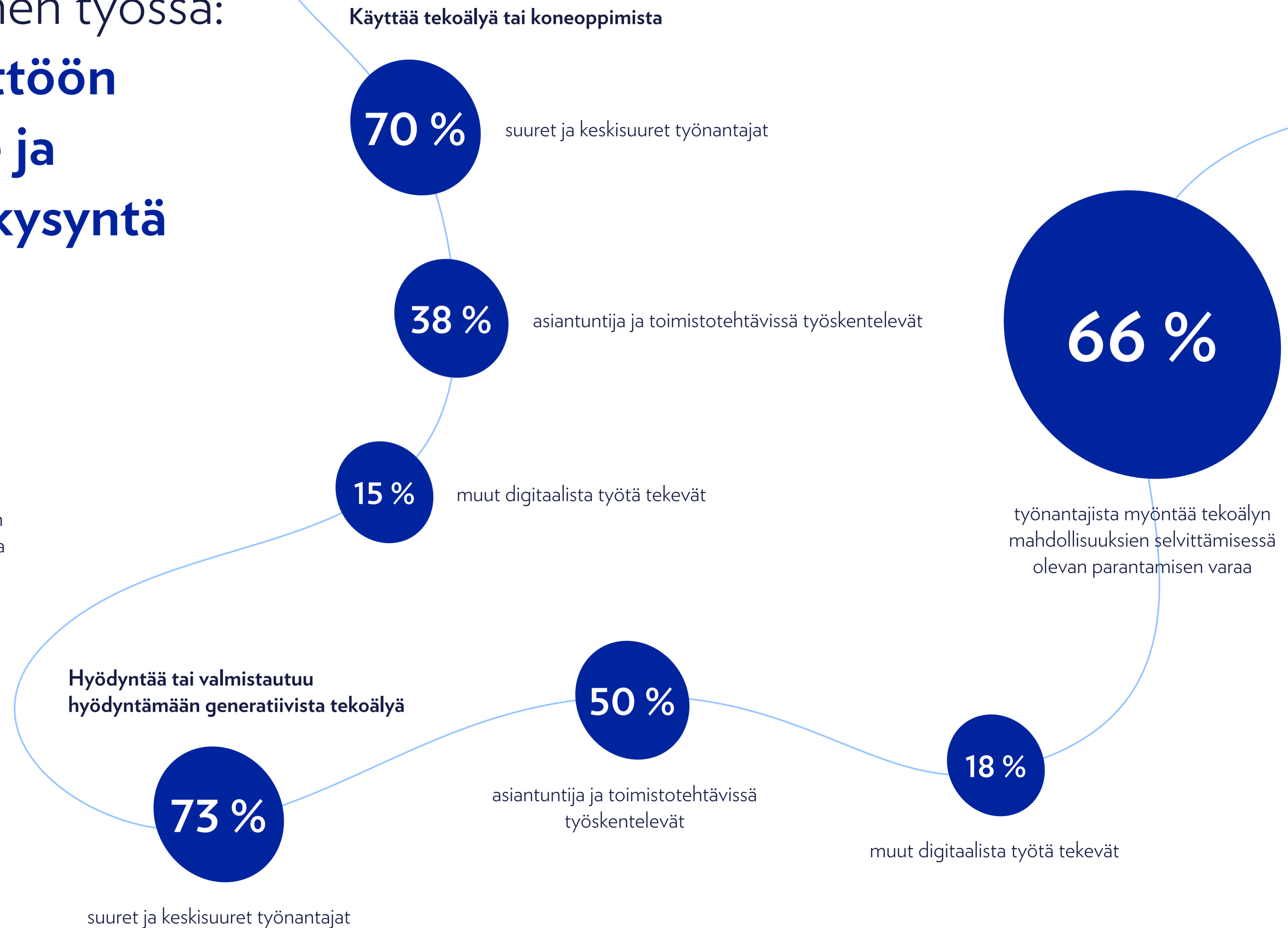
käyttää näytön tai näppäimistön online-seurantaa

5. Tekoällyn hyödyntäminen työssä: Tekoälytyökalujen käyttöön liittyville pelisäännöille ja koulutukselle on kova kysyntä

Tekoäly ei ole pelkkää puhetta, sillä 70 % suurista ja keskisuurista työnantajista käyttää jo tekoälyä tai koneoppimista. Joka viides suurista ja keskisuurista työnantajista on käyttänyt generatiivista tekoälysovellusta, ja puolet valmistautuvat myös hyödyntämään tekoälyä jatkossa.

Valitettavasti tekoälytyökalujen käyttöön liittyvät pelisäännöt ovat vielä useimmissa organisaatioissa (72 %) määrittelemättä. Samaan aikaan 72 % digitaalista työtä tekevistä työntekijöistä haluaisi oppia ymmärtämään tekoällyn mahdollisuuksia ja rajoitteita, mutta vain 19 % työnantajista panostaa tällaisen osaamisen kehittämiseen.

Tekoälyä hyödynnetään jo laajasti – ainakin työnantajien mielestä

6. Digitaalisten työpaikkojen kehitysmahdollisuudet: Digitaaliset työvälineet ja niiden mahdollistama hybridityö nähdään merkittävänä työtyytyväisyyden ja työhyvinvoinnin lähteinä

Jopa 70–78 % työnantajista arvioi, että työtyytyväisyys, työhyvinvointi ja työn tehokkuus ovat parantuneet digitaalisen työn ansiosta selvästi tai jonkin verran. Työntekijöiden näkemys ei ole aivan yhtä ruusuinen. Heidän vastauksistaan käy kuitenkin ilmi, että digitalisointi ja hybridityö ovat parantaneet työtyytyväisyyttä ja työn tehokkuutta selvimmin asiantuntija- ja toimistotyössä, jossa on mahdollista työskennellä viikoittain etänä. Tutkimuksen valossa onkin tärkeää kuunnella työntekijöitä uudistuksia suunniteltaessa sekä niiden jälkeen.

Työtehtävien digitalisointi on parantanut työtyytyväisyyttä, työhyvinvointia ja tehokkuutta

Työnantajat	Työntekijät
Henkilöstön tyytyväisyys +77 %	Työtyytyväisyys +48 %
Työhyvinvointi +70 %	Työhyvinvointi +43 %
Prosessien tehokkuus +78 %	Oman työn tehokkuus +54 %

Työn tuottavuus ja hyvinvointi ovat parantuneet etenkin niillä ei-tietotyötä tekevillä, joilla digitaalisen työn osuus on lisääntynyt **76 %:lla** ei-tietotyötä tekevistä vastaajista, joilla tuottavuus ja/tai hyvinvointi parantunut, **myös digitaalisen työn osuus oli lisääntynyt**.

Työtyytyväisyys, työhyvinvointi ja työtehokkuus paranevat, kun työtä digitalisoidaan sopivalla tahdilla

Muutos viimeisen kahden vuoden aikana vastaajilla, joilla digitalisointi edistynyt sopivalla tahdilla	
Työtyytyväisyys	+55 %
Työhyvinvointi	+49 %
Tehokkuus	+59 %
Muutos viimeisen kahden vuoden aikana vastaajilla, joilla digitalisointi edennyt liian nopeasti	
Työtyytyväisyys	+11 %
Työhyvinvointi	+9 %
Tehokkuus	+20 %

Panostus digitaalisen työn välineisiin on parantanut ei-tietotyötä tekevien tuottavuutta ja hyvinvointia

Eniten tuottavuuden ja hyvinvoinnin parantumiseen korreloivat työnantajan panostukset:
• Tiedon jakamisen ja vuorovaikutuksen mahdollistavat yhteisöalustat
• Suurten tiedostojen jakamisen helpottamiseen
• Laadukkaisiin välineisiin, kuten tietokoneisiin ja puhelimiin
• Erinomaisiin pilvipalveluihin

Liitteet

Kohderyhmä ja toteutus

Digitaalinen työpaikka 2024 -tutkimuksessa selvitettiin digitaalisen työn nykytilaa sekä työnantajien että työntekijöiden näkökulmasta: Miten eri toimialoilla ja eri tehtävissä on panostettu digitaalisen työn välineisiin ja uusiin työntekeksen käytäntöihin ja miten työnantajat ja digitaalisen työn tekijät arvioivat työn tehokkuuden ja työhyvinvoinnin muuttuneen digitalisoinnin myötä.

Tutkimuksessa tehtiin kaksi laajaa kyselyä, toinen kohdistettiin suurten ja keskisuurten työnantajien johdolle ja toinen digitaalista työtä tekeville työntekijöille. Tutkimuksen suunnittelusta, tiedonkeruusta, analyysistä ja raportoinnista on vastannut Elisan toimeksiannosta Prior Konsultointi Oy.

Työnantajakysely

Kyselytutkimus työnantajille toteutettiin suomenkielisenä verkkokyselynä 15.3.–4.4.2024. Kohderyhmänä ovat yli 50 hengen suomalaisyritysten ja -organisaatioiden liiketoiminnasta vastaavat johtajat, ICT-päätäjät sekä HR-päätäjät ja asiantuntijat. Tutkimukseen vastasi 495, jotka edustavat yhteensä 389 organisaatiota. Tutkimuksen suunnittelusta, tiedonkeruusta, analyysistä ja raportoinnista on vastannut Elisa Oyj:n toimeksiannosta Prior Konsultointi Oy. Tutkimuksen laskennallinen virhemarginaali on kysymyksen prosenttisuuksien suuruudesta riippuen $\pm 3-5$ %-yksikköä suuntaansa.

Työntekijäkysely

Kyselytutkimus työntekijöille toteutettiin suomenkielisenä Bilendi Oy:n nettipaneelissa 21.3.–2.4.2024. Kohderyhmänä ovat yli 100 henkeä työllistävissä yrityksissä ja organisaatioissa työskentelevät digitaalista työtä tekevät suomalaiset. Tutkimukseen vastasi 1000 digitaalista työtä tekevää. Tutkimuksen suunnittelusta, tiedonkeruusta, analyysistä ja raportoinnista on vastannut Elisa Oyj:n toimeksiannosta Prior Konsultointi Oy. Tutkimuksen laskennallinen virhemarginaali on kysymyksen prosenttisuuksien suuruudesta riippuen $\pm 2-4$ %-yksikköä suuntaansa.

Vastaajien taustatiedot

	Työnantajat Yritykset ja organisaatiot (n=495)	Työntekijät Työssäkäyvät (n=1383)	Työntekijät Digityötä tekevät työntekijät (n=1000)
Sektori, jolla työnantaja toimii			
Yksityinen sektori	62%	58%	57%
Julkinen sektori	33%	40%	41%
Kolmas sektori	4%	2%	2%
Työnantajan toimiala			
Terveys- ja sosiaalipalvelut	14%	19%	19%
Teollisuus, energia, vesihuolto	14%	14%	13%
Julkishallinto	10%	11%	14%
Kauppa, maahantuonti ja tukkukauppa	12%	8%	7%
Tietoliikenne ja tietotekniikka	12%	8%	10%
Koulutus	12%	8%	9%
Kuljetus, varastointi, logistiikka	2%	6%	3%
Muut palvelut	4%	5%	6%
Rahoitus- ja vakuutus toiminta, kiinteistöala	2%	3%	4%
Majoitus- ja ravintolapalvelut	1%	3%	2%
Rakentaminen ja remontointi	5%	2%	2%
Liike-elämän palvelut	4%	2%	3%
Kiinteistönhuolto, siivous ja puhtaanapito	3%	2%	2%
Matkailu-, viihde- ja kulttuuripalvelut	1%	2%	1%
Muu ala	2%	5%	6%
Työnantajan henkilöstömäärä			
50-99 henkeä	20%	-	-
100-249 henkeä	19%	22%	21%
250-499 henkeä	15%	15%	15%
500 henkeä tai enemmän	46%	63%	64%

Hyvät yhteydet ja työvälineet kuuluvat kaikille

Digitaaliseen työpaikkaan kuuluvat toimivat yhteydet, älykkäät työvälineet sekä palvelut, jotka varmistavat työn sujuvuuden – työympäristöstä ja alasta riippumatta.

Tutustu Elisan digitaalisen työpaikan ratkaisuihin:
www.elisa.fi/digityo →

elisa | Yrityksille

elisa.fi/digityo →